

The Peculiarities of Identification of Functional Types of Territories: Ukrainian and European Approaches

UDC: 332.135:339.976

DOI: <https://doi.org/10.15421/152506>**Syromolot Eduard**Ph.D. Student, <https://orcid.org/0009-0006-0118-423>, siromed@ukr.net*Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (Kharkiv, Ukraine)*

Abstract

Relevance. The article examines the peculiarities of the formation of functional types of territories within the framework of the state strategy for regional development of Ukraine and the policy of territorial cohesion of the European Union as one of the key European integration processes in bringing Ukraine closer to obtaining the status of a member state of the European Union. The need to create a mechanism for the development and support of functional types of territories in Ukraine as a sphere of public management of territorial development, the process of synchronization and harmonization of regional development policies of Ukraine and territorial cohesion of the European Union is substantiated.

The purpose of the article is to study the peculiarities of the formation of functional types of territories within the framework of the state strategy for regional development of Ukraine and the territorial cohesion policy of the European Union in order to create a mechanism for the development and support of functional types of territories in Ukraine.

Results. The article analyzes the European experience of creating mechanisms and tools for managing functional types of territories and the specifics of the Ukrainian experience of forming functional types of territories. It is proven that functional types of territories are influential results of European integration and the modern Eurointegration process. Functional types of territories are studied as modern ecosystems of public management of territorial development and European integration.

Conclusions. The process of forming an effective mechanism for supporting and developing functional types of territories in Ukraine depends on the ability to apply European practical experience in the field of forming functional territorial models of cooperation and partnership of communities and regions at the micro-regional and macro-regional levels.

Keywords: European integration, European integration process, European integration mechanism, functional types of territories, regional development, territorial cohesion, ecosystem, public administration, territorial development

Особливості ідентифікації функціональних типів територій: український та європейський підходи

Сиромолот Едуард*Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (Харків, Україна)*

Анотація

Актуальність. У статті досліджено особливості формування функціональних типів територій в рамках державної стратегії регіонального розвитку України та політики територіальної згуртованості Європейського Союзу, як одного з ключових євроінтеграційних процесів наближення України до отримання статусу країни члена Європейського Союзу. Обґрунтовано необхідність створення механізму розвитку та підтримки функціональних типів територій в Україні, як сфери публічного управління розвитком територій, процесу синхронізації та гармонізації політик регіонального розвитку України і територіальної згуртованості Європейського Союзу.

Метою статті є дослідження особливостей формування функціональних типів територій в рамках державної стратегії регіонального розвитку України та політики територіальної згуртованості Європейського Союзу для створення механізму розвитку і підтримки функціональних типів територій в Україні.

Результати дослідження. У статті проаналізовано європейський досвід розробки механізмів та інструментарію управління функціональними типами територій та особливості українського досвіду формування функціональних типів територій. Доведено, що функціональні типи територій є впливовим чинником європейської інтеграції та сучасним євроінтеграційним процесом. Досліджено функціональні типи територій, як сучасні екосистеми публічного управління розвитком територій та європейської інтеграції.

Висновки. Процес формування ефективного механізму підтримки та розвитку функціональних типів територій в Україні залежить від вміння застосовувати європейський практичний досвід у сфері формування функціональних територіальних моделей співробітництва та партнерства громад і регіонів на мікрорегіональному та макрорегіональному рівнях.

Ключові слова: європейська інтеграція, євроінтеграційний процес, євроінтеграційний механізм, функціональні типи територій, регіональний розвиток, територіальна згуртованість, екосистема, публічне управління, розвиток територій

Стаття надійшла / Article arrived: 30.01.2025

Схвалено до друку / Accepted: 17.03.2025

Вступ.

Сучасним євроінтеграційним процесом України є перехід до територіальної моделі управління функціональними типами територій, які забезпечують соціальну економічну згуртованість та подолання перешкод розвитку різноманітних типів територій Європейського Союзу. Територіально орієнтований підхід державної стратегії регіонального розвитку України 2021-2027 (Про затвердження Державної стратегії, 2024) обумовлений застосуванням типологізації функціональних територій, які мають різні особливості свого розвитку, але сучасна українська місцева та регіональна практика щодо визначення, створення та управління функціональними типами територій демонструє стадію формування і пошуку ефективного методологічного підходу визначення як складу функціональних типів територій, так і особливостей їхнього розвитку для формулювання механізму їхньої підтримки з боку держави.

Досягнення спроможності розвитку функціональних типів територій, визначено як пріоритет євроінтеграційного процесу отримання Україною, як кандидата у члени Європейського Союзу, доступу до фінансових інструментів європейської політики територіальної згуртованості (Сиромолот, 2024а).

У сучасному політичному процесі становлення системи управління функціональними типами територій в Україні ще не має фокусу уваги на проведення аналізу використання українського та європейського досвіду розвитку функціональних типів територій, як сучасних екосистем публічного управління розвитком територій, що на нашу думку і обумовлює повільний характер розвитку функціональних територій в Україні що є також демонстрацією неготовності системи управління регіональним розвитком України до процедур та кращих практик ЄС.

Тому, **метою статті** є дослідження особливостей формування функціональних типів територій в рамках державної стратегії регіонального розвитку України та політики територіальної згуртованості Європейського Союзу для створення механізму розвитку і підтримки функціональних типів територій в Україні.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Питання розвитку функціональних типів територій розглядають українські та європейські дослідники. Але слід підкреслити сучасні тенденції в європейському дослідницькому просторі, а саме, що суттєве місце займають прикладні дослідження, які безпосередньо

впливають на формування політик Європейського Союзу у тому числі на політику територіальної згуртованості, де одним з важливих пріоритетів є розвиток функціональних типів територій. Результатом такого підходу є формування аналітичних звітів, доповідей, посібників тощо, які є інструментами впровадження політик Європейського Союзу, які забезпеченні фінансовими ресурсами для їх реалізації.

Особливості формування українського дослідницького простору сфери регіонального розвитку характеризується не достатньо належною практикою створення аналітичних документів, які би мали вплив на стратегічне планування регіонального розвитку, тому на нашу думку, розпочатий процес створення формування механізму розвитку функціональних типів територій не має достатньої ефективності та результативності, про свідчать висновки та рекомендації оцінювання виконання державної стратегії регіонального розвитку України у 2021-2023 роках (Звіт за підсумками, 2024).

Тому, на наше переконання, особливої уваги у аналізі досліджень і публікацій слід приділяти саме дослідженням, які мають безпосередній вплив, та є документами оцінювання регіонального розвитку і експертними висновками.

Дослідженням підходів у плануванні розвитку функціональних типів територій в контексті політики регіонального розвитку розглядали такі українські науковці як А. Дуб, М. Михіденко, В. Монинець, О. Снігова, І. Сторонянська, І. Залуцький, Х. Патицька, М. Сьомич, А. Ткачук, Ю. Тукаленко.

А. Ткачук (2024) акцентує увагу на особливості впровадження функціональних типів територій в Україні характеризуючи відмінності застосування європейської практики в українських реаліях визначення назв функціональних типів територій без врахування європейських сталих підходів що ускладнює процес визначення кваліфікаційних ознак для формування складу території певного функціонального типу.

В. Демиденко (2024) характеризує тимчасово окуповані території України та послідовно їх реінтеграцію через впровадження принципу субсидіарності, об'єднання людей навколо цінностей культурного, економічного, соціального, політичного, духово-ідеологічного життя України після де-окупації, як складових нових політик місцевого та регіонального розвитку.

А. Дуб (2021) розглядає розвиток території макрорегіону «Азов-Чорне море» через функціонування туризму, економіки рекреації,

морського вантажного транспорту та розробку відповідних програм фінансової і технічної підтримки територіальних громад розташованих на прибережних територіях.

М. Михіденко (2024) приділяє увагу визначенню терміну «сільська територія», як сфери містобудівної науки, характеризуючи особливості розвитку сільських територій, як територій сільськогосподарчого, лісгосподарського використання, природоохоронного, навчального, оздоровчого, рекреаційного, реабілітаційного й історико-культурного призначення та особливості управління яких визначається через створення комплексного плану просторового розвитку.

Погоджуюсь з В. Монинець (2021), який доводить актуальність проведення окремого поглибленого дослідження особливостей формування та поділу територій різних функціональних типів у контексті державної стратегії регіонального розвитку, характеризуючи її невідосконаленість з точки зору відсутності в ній відображення регіональних особливостей, нормативного зв'язку з документами з просторового планування та наявності формального підходу у використанні понятійного апарату та структурування дерева цілей.

М. Сьомич (2020) ідентифікує «субрегіон» на підставі досвіду стратегічного планування економічного розвитку міст та створення Миргородського субрегіону Полтавської області, як функціонального типу територій, пріоритету регіонального розвитку України та комплексу узгоджених дій стратегічного планування розвитку Миргородського субрегіону.

О. Снігова (2024) акцентує увагу на створення механізмів державного впливу на характер промислового розвитку функціональних типів територій через визначення та систематизацію регіональних чинників, які впливають на промислову діяльність цих груп територій.

Погоджуюсь з І. Сторонянською (2022), яка характеризує недоліки державної стратегії регіонального розвитку України 2021-2027 в контексті відсутності методики ідентифікації територій за кожним функціональним типом, критеріїв визначення проблемності/непроблемності територій, чіткого переліку територій, які можуть бути віднесені до певної групи. Також згодні з висновками І. Сторонянської та інші (2021) про необхідність використання європейської практики створення інструментарію реалізації політики розвитку функціональних типів територій у напрямку залучення коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів для реалізації

загальнонаціональних пріоритетів державної регіональної політики.

Про складність процесу формування функціональних типів територій в Україні, розуміння співвідношення понять відновлення та розвитку говорили учасники Національного форуму, який відбувся 6 лютого 2025 року з питань Стратегічного планування на регіональному рівні (Олексій Кулеба, 2024).

Ю. Тукаленко (2024) розглядає напрями державної політики України реінтеграції тимчасово окупованих територій, як функціонального типу територій.

Н. Гавкалова та інші (2024) довели необхідність проведення синхронізації та гармонізації українських та європейських наукових досліджень у сфері обміну науковою інформацією та кращими практиками розвитку функціональних типів територій України та ЄС, забезпечення участі українських науковців у проектах ЄС з питань розвитку функціональних типів територій, створення бази кращих практик розвитку функціональних типів територій, організації співробітництва між профільними українськими та європейськими інституціями, мережами та платформами сферою діяльності яких є територіальний та просторовий розвиток.

Важливим кроком у проведенні синхронізації та гармонізації українських та європейських наукових досліджень, на нашу думку, є вивчення європейських аналітичних документів у сфері формулювання розвитку функціональних типів територій. Так, у 2017 році опубліковано звіт (Functional Areas in Member States, 2017), в якому були визначені європейські підходи до визначення функціональних типів територій, які на нашу думку можуть стати орієнтирами для ідентифікації та формулювання складу функціональних типів територій в Україні та механізмів їхньої підтримки.

Саме розробка системних тематичних інструментів управління функціональними типами територій є сучасним європейським підходом до формування політик Європейського Союзу у сфері підтримки функціональних типів територій (таблиця 1).

Слід зауважити незмінність важливого пріоритету функціонування ЄС з моменту укладання Римської угоди, яка поставила за мету перед країнами ЄС зменшити відмінності, диспропорції, що існують між різними регіонами, відсталість менш сприятливих регіонів, що стало фундаментом європейської політики територіальної згуртованості та типологізації функціональних територій, спрямуванням державних інвестицій у відновлення соціального економічного розвитку територій ЄС (Ninth report, 2024).

Табл. 1.

Інструменти підтримки функціональних типів територій

№	Інструменти підтримки функціональних типів територій
1.	Функціональні області в ЄС, Методологічний набір для покращення процесів управління, координації, планування та реалізації в межах юрисдикції / Functional Areas in the EU, Methodological Toolkit to improve governance, coordination, planning, and implementation processes across jurisdictional boundaries, (Functional Areas in the EU, 2024)
2.	Функціональні області у проєкті ЄС / Functional Areas in the EU project (Functional Areas in the EU project, 2022-2024).
3.	Функціональні області в державах-членах Ради Європи / Functional Areas in Member States of the Council of Europe (Functional Areas in Member States, 2017).
4.	Функціональні території для кращого інтегрованого управління: до просторово-узгодженого розвитку в столичній і міській сільській місцевості / Functional territories for better integrated governance: Towards spatially coordinated development in metropolitan and urban-rural area. (Functional territories, 2023).
5.	ОЕСР (2020), Розмежування функціональних областей на всіх територіях, Територіальні огляди ОЕСР, Видавництво ОЕСР, Париж / OECD, Delineating Functional Areas in All Territories, OECD Territorial Reviews, OECD Publishing, Paris, (OECD, 2020)
6.	Довідник стратегій територіального та місцевого розвитку / Handbook of Territorial and Local Development Strategies (Pertoldi et al., 2022)

*Розроблено автором.

Саме цим питанням, а саме розглядом особливостей функціонування різних типів територій в умовах оновлення регіонального розвитку та європейської інтеграції досліджується (Сиромолот, 2023)(Сиромолот, 2024b), в рамках наукової школи «Управління розвитком територій в інформаційному суспільстві» (керівник д.е.н, професор – Н. Гавкалова), у контексті удосконалення євроінтеграційного механізму публічного управління розвитком функціональних типів територій громад та регіонів України. Один із аспектів проведеного дослідження (Сиромолот, 2024d) є розгляд екосистеми публічного управління функціональними типами територій, як нового підходу, який буде мати суттєвий вплив на розвиток функціональних типів територій, так як вони розглядаються як суб'єкти регіональної політики, які будуть безпосередньо впливати на становлення системи ефективного управління регіональним розвитком України.

Результати дослідження.

Проведений аналіз досліджень розвитку функціональних типів території визначених у державній стратегії регіонального розвитку України демонструє надану дослідниками належну характеристику пріоритетів, особливостей розвитку та пропозицій щодо управління територіями різних функціональних типів.

Але, на нашу думку, сучасні дослідження не мають ще фокус на розгляд практики впровадження європейських підходів у розвитку функціональних типів територій, який є прикладом належного врядування розвитком

територій та сучасним євроінтеграційним процесом.

Крім того слід відмітити що стратегічне планування розвитку функціональних типів територій в Україні, на нашу думку, має характер стратегічної невизначеності та неузгодженості (Шедяков, 2022) у застосуванні методологічних підходів щодо формулювання функціональних типів територій. Так, наприклад, Державна служба статистики України у 2025 році (Державна служба статистики України, 2024) ідентифікувала назви Макрорегіонів України, як порядкові номери від 1 до 8-го, без уточнення підходів щодо програмування та планування їхнього розвитку. Як один із прикладів методологічної неузгодженості можна навести визначення у Державній стратегії регіонального розвитку України Макрорегіону “Азов-Чорне море” та класифікацію Державною службою статистики України Макрорегіону_04 у складі Одеської, Миколаївської, Херсонської областей, АР Крим та м. Севастопіль.

Слід також відзначити, що у практиці територіального розвитку України функціонують інші типи територій, які не ідентифіковані як функціональні, наприклад субрегіони, єврорегіони, територіальні кластери, індустриальні парки, і на нашу думку, їх слід віднести до функціональних типів територій та відобразити їх у документах стратегічного планування розвитком територій в Україні відповідно до європейських підходів та практики створення таких актів, які відображають суттєві характеристики функціонування різних типів територій.

Для удосконалення процесу ідентифікації функціональних типів територій в Україні, та враховуючі національну дискусію щодо ідентифікації функціональних типів територій, у державній стратегії регіонального розвитку України, на нашу думку, слід використовувати європейський підхід, а саме у створенні окремих аналітичних документів щодо розвитку функціональних типів територій в рамках роботи наднаціональних організацій, таких як Конференція міністрів Ради Європи відповідальних за просторове планування, Організації економічного співробітництва та розвитку.

Окремим завданням для вирішення методологічної неузгодженості та невизначеності в українському підході ідентифікації функціональних типів територій може стати проведення синхронізації та гармонізації українського та європейських підходів щодо формулювання функціональних типів територій через проведення аналізу змісту, структури та практик створення європейських документів (табл.1), з однієї сторони, та українських законодавчих актів, з другої сторони, які регулюють сферу державної регіональної політики, розвиток функціональних типів територій та відображають практики регіонального розвитку.

На нашу думку вирішення цього завдання, можливо в рамках співпраці науковців, практиків територіального та регіонального розвитку України та Європейського Союзу, та як наприклад, у контексті співробітництва з Асоціацією європейських прикордонних регіонів (Ramirez, & Syromolot, 2024), яка є провідною європейською організацією та об'єднує більш ніж 100 європейських прикордонних регіонів, які є по суті функціональними типами територій.

Результатом такої тематичної взаємодії європейських та українських науковців може стати створення аналітичного звіту як процесу моніторингу та оцінювання реалізації державної регіональної політики України і політики територіального співробітництва Європейського Союзу у сфері розвитку функціональних типів територій, який буде сприяти створенню розробці механізму підтримки та розвитку функціональних типів територій в контексті європейської інтеграції України і виконання рекомендацій Європейської комісії наданих у 2024 році у сфері регіонального розвитку України щодо співпраці з Європейськими об'єднаннями територіального співробітництва, як функціональними типами територій, для інтегрованого територіального (багаторівневого)

управління та реалізації програм співпраці Interreg (European commission, 2024).

Висновки.

Таким чином можна зауважити, що українські підходи ідентифікації функціональних типів територій формуються на підставі проведення досліджень функціонування окремих типів територій, характеристики викликів, пріоритетів та особливостей їхнього розвитку та управління, але ще не мають впливу на формування політики розвитку функціональних типів територій, який на нашу думку слід розглядати як євроінтеграційний процес синхронізації та гармонізації політик регіонального розвитку України та територіальної згуртованості Європейського Союзу.

Європейський підхід щодо визначення функціональних типів територій будується на визначення поняття функціональної території в контексті політики європейської інтеграції та територіальної згуртованості країн Європейського Союзу, планування просторового розвитку та застосування інструментів підтримки, визначення соціально-економічної та географічної специфіки, моделей управління, підходів до планування розвитку через створення проектів програм та тиражування кращих практик розвитку функціональних типів територій.

Серед особливостей європейського підходу можна також визначити розробку за участю європейських науковців документів тематичного спрямування щодо розвитку функціональних типів територій, які розглядаються та затверджуються в рамках засідань наднаціональних європейських інституцій, з фокусом на незмінні євроінтеграційні політичні пріоритети щодо підтримки територій країн Європейського Союзу їх специфічними потребами для подолання перешкод у їхньому розвитку.

Територіальний підхід у державній стратегії регіонального розвитку України з'явився як інновація у програмному періоді 2021-2027 та є безумовно впливом європейської політики територіальної згуртованості щодо визначення, розробки механізмів підтримки розвитку функціональних типів територій.

На нашу думку, вирішення питання методологічної неузгодженості у типологізації функціональних територій в Україні, лежить у площині проведення досліджень у сфері гармонізації та синхронізації політик регіонального розвитку України і територіальної згуртованості Європейського Союзу, бачення функціональних типів територій, як суб'єктів регіональної політики

через дослідження екосистеми публічного управління розвитком функціональними типами територій, та організації співпраці з профільними європейськими організаціями сферою діяльності яких є подолання перешкод у територіальному співробітництві та підтримка розвитку функціональних типів територій.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

- Гавкалова, Н. Л., & Сиромолот, Е. А. (2024). Розвиток функціональних типів територій як напрям тематичних досліджень Наукової школи «Управління розвитком територій у інформаційному суспільстві». *Сучасні тенденції та розвиток соціально-економічних систем. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції: тези доповідей*, (с. 308-310). Харків: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. Відновлено з <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34958>
- Демиденко, В. О. (2024). Роль місцевого самоврядування в реінтеграції деокупованих територій України. *Аналітично-порівняльне правознавство*, 4, 58-64. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.04.8>
- Дуб, А. Р. (2021). Типологізація прибережних територій України. *Ефективна економіка*, 10. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.10.87>
- Звіт за підсумками внутрішнього оцінювання першого етапу реалізації державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та виконання плану заходів з її реалізації за 2021-2023 роки. (2024). *Міністерство розвитку громад та територій України*. Відновлено з https://mtu.gov.ua/files/GetFileAttachment_0306_1.pdf
- Михіденко, М. (2024). Сутність та проблеми визначення терміну «сільська територія». *Комунальне господарство міст*, 6(187), 124-129. <https://doi.org/10.33042/2522-1809-2024-6-187-124-129>
- Монинець, В. В. (2021). Особливості формування і поділу територій різних функціональних типів у контексті державної стратегії регіонального розвитку. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*, 4, 9-14. Відновлено з <http://jnas.nbuv.gov.ua/article/UJRN-0001335821>
- Олексій Кулеба: Кожна стратегія розвитку має працювати на добробут людей та потреби громад. (2024). *Міністерство розвитку громад та територій України*. Відновлено з <https://mtu.gov.ua/news/36508.html>
- Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки. № 305. (2024). *Постанова Кабінету Міністрів України*. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>
- Про затвердження Статистичної класифікації територіальних одиниць України (NUTS-UA). №189. (2024). *Наказ Державної служби статистики України*. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0189832-24#n17>
- Сиромолот, Е. А. (2023) Удосконалення механізмів визначення функціональних типів територій як чинника євроінтеграційних процесів України. *Публічне управління: проблеми та перспективи. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 23 листопада 2023 р.: тези доповідей*, (с. 508-514). Харків: ТОВ «Константа». Відновлено з <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/31998>
- Сиромолот, Е. А. (2024a). Особливості функціонування територій в умовах оновлення регіонального розвитку та євроінтеграційної політики. *Публічне управління та адміністрування в Україні*, 42, 73-78. <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2024.42.13>
- Сиромолот, Е. А. (2024b) Відновлення розвитку територій в умовах європейської інтеграції. *Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця*, 1, 99-103. Відновлено з <https://hneu.wu.ua/content/documents/39/3856/Attaches/mv-1-2024.pdf>
- Сиромолот, Е. А. (2024c). Ступінь інтеграції баз даних в оцінюванні ефективності реформ регіонального управління та євроінтеграційних процесів. *Сучасні тенденції та розвиток соціально-економічних систем. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 4 грудня 2024 р.: тези доповідей*, (с. 317-319). Харків: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. Відновлено з <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34956>
- Сиромолот, Е. А. (2024d). Деякі аспекти формування екосистеми публічного управління розвитком територій. *Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування*, 4, 45-53. <https://doi.org/10.32782/tnv-pub.2024.4.6>
- Снігова, О. Ю. (2024). Ендогенні та екзогенні чинники промислового розвитку територій різних функціональних типів: систематизація для встановлення пріоритетів державного впливу. *Економічний вісник Донбасу*, 3(77), 217-225. [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2024-3\(77\)-217-225](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2024-3(77)-217-225)
- Сторонянська І. З. (2022). *Функціональні типи територій як об'єкт державної регіональної політики: методологія ідентифікації та інструментарій стимулювання розвитку*. (Монографія). (с. 1-494). Відновлено з <https://ird.gov.ua/irdp/p20220007.pdf>
- Сторонянська, І. З., Залуцький, І. Р., & Патицька, Х. О. (2021). Критерії виокремлення та інструменти розвитку проблемних сільських територій. *Регіональна економіка*, 101(3), 73-90. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2021-3-8>
- Сьомич, М. І. (2020). Миргородський субрегіон як об'єкт місцевого самоврядування. *Державне управління: удосконалення та розвиток*, 2. <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.2>

- Ткачук, А. Ф. (2024). Функціональні типи територій: що це таке, для чого і як вони вплинуть на повоєнний розвиток? *Інститут громадянського суспільства*. Відновлено з <https://www.csi.org.ua/news/funkczionalni-typu-terytorij-shho-cze-take-dlya-chogo-i-yak-vony-vplynut-na-povoyennyj-rozvytok/>
- Тукаленко, Ю. (2024). Організаційно-правові засади державної політики України щодо шляхів реінтеграції тимчасово окупованих територій. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Національна безпека*, 1(1), 79-84. <https://doi.org/10.17721/3041-1912.2024/1-10/11>
- Шедяков, В. (2022). Стратегічна невизначеність як фактор пошуку шляхів підвищення ефективності рішень: історична творчість і суспільні автомати. *Collection of Scientific Papers «SCIENTIA», December 9, 2022; Berlin, Germany*, (pp. 29-33). Відновлено з <https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/612>
- European commission staff working document. Ukraine Report.* (2024). Retrieved from https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/ukraine-report-2024_en
- Functional Areas in Member States of the Council of Europe.* (2017). Retrieved from: https://archive.ectp-ceu.eu/ectp-ceu.eu/images/stories/PDF-docs/cemat/CEMAT%20Romania_%20rfeport%20EN_rev%2001%202018.pdf
- Functional Areas in the EU project.* (2022-2024). Retrieved from: <https://functionalareas.eu/methodological-toolkit/>
- Functional Areas in the EU, Methodological Toolkit to improve governance, coordination, planning, and implementation processes across jurisdictional boundaries.* (2024). Retrieved from <https://functionalareas.eu/methodological-toolkit/>
- Functional territories for better integrated governance: Towards spatially coordinated development in metropolitan and urban-rural area.* (2023). Retrieved from <https://urbact.eu/articles/functional-territories-better-integrated-governance-towards-spatially-coordinated>
- Ninth report on economic, social and territorial cohesion.* (2024). Retrieved from https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/cohesion-report_en
- OECD. (2020). *Delineating Functional Areas in All Territories*, OECD Territorial Reviews. Paris: OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/07970966-en>
- Pertoldi, M., Fioretti, C., Guzzo, F., Testori, G., De Bruijn, M., Ferry, M., Kah, S., Servillo, L. A. & Windisch, S. (2022). *Handbook of Territorial and Local Development Strategies*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. <https://doi.org/10.2760/133519>
- Ramirez, M., & Syromolot, E. (2024). Public administration: problems and prospects: *materials of International scientific and practical internet conference*, (pp. 47-52). Kharkiv: LLC «Constanta. Retrieved from <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34669>
- Yan, J., Feng, P., Jia, F., Su, F., Wang, J., & Wang, N. (2023). Identification of secondary functional areas and functional structure analysis based on multisource geographic data. *Geocarto International*, 38(1). <https://doi.org/10.1080/10106049.2023.2191995>

REFERENCES

- Demydenko, V. O. (2024). The role of local self-government in the reintegration of deoccupied territories of Ukraine. *Analytical and comparative law*, 4, 58-64. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.04.8>
- Dub, A. R. (2021). Typology of coastal territories of Ukraine. *Effective economy*, 10. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.10.87>
- European commission staff working document. Ukraine Report.* (2024). Retrieved from https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/ukraine-report-2024_en
- Functional Areas in Member States of the Council of Europe.* (2017). Retrieved from: https://archive.ectp-ceu.eu/ectp-ceu.eu/images/stories/PDF-docs/cemat/CEMAT%20Romania_%20rfeport%20EN_rev%2001%202018.pdf
- Functional Areas in the EU project.* (2022-2024). Retrieved from: <https://functionalareas.eu/methodological-toolkit/>
- Functional Areas in the EU, Methodological Toolkit to improve governance, coordination, planning, and implementation processes across jurisdictional boundaries.* (2024). Retrieved from <https://functionalareas.eu/methodological-toolkit/>
- Functional territories for better integrated governance: Towards spatially coordinated development in metropolitan and urban-rural area.* (2023). Retrieved from <https://urbact.eu/articles/functional-territories-better-integrated-governance-towards-spatially-coordinated>
- Gavkalova, N. L., & Syromolot, E. A. (2024). Development of functional types of territories as a direction of thematic research of the Scientific School "Management of territorial development in the information society". *Modern trends and development of socio-economic systems: materials of the All-Ukrainian scientific and practical conference: abstracts of reports*, (pp. 308-310). Kharkiv: Semyon Kuznets Kharkiv National Economic University. Retrieved from <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34958>
- Monynets, V. V. (2021). Peculiarities of the Formation and Division of Territories of Different Functional Types in the Context of the State Strategy for Regional Development. *Socio-Economic Problems of the Modern Period of Ukraine*, 4, 9-14. Retrieved from <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001335821>
- Mykhidenko, M. (2024). The essence and problems of defining the term "rural territory". *Municipal Economy of Cities*, 6(187), 124-129. <https://doi.org/10.33042/2522-1809-2024-6-187-124-129>

- Ninth report on economic, social and territorial cohesion.* (2024). Retrieved from https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/cohesion-report_en
- OECD. (2020). *Delineating Functional Areas in All Territories, OECD Territorial Reviews*. Paris: OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/07970966-en>
- Oleksiy Kuleba: *Every Development Strategy Should Work for the Well-Being of People and the Needs of Communities.* (2024). Ministry of Community and Territorial Development of Ukraine. Retrieved from <https://mtu.gov.ua/news/36508.html>
- On Approval of the State Strategy for Regional Development for 2021-2027. No. 305. (2024). *Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>
- On Approval of the Statistical Classification of Territorial Units of Ukraine (NUTS-UA). No. 189. (2024). *Order of the State Statistics Service of Ukraine*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0189832-24#n17>
- Pertoldi, M., Fioretti, C., Guzzo, F., Testori, G., De Bruijn, M., Ferry, M., Kah, S., Servillo, L. A. & Windisch, S. (2022). *Handbook of Territorial and Local Development Strategies*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. <https://doi.org/10.2760/133519>
- Ramirez, M., & Syromolot, E. (2024). *Public administration: problems and prospects: materials of International scientific and practical internet conference*, (pp. 47-52). Kharkiv: LLC «Constanta. Retrieved from <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34669>
- Report on the results of the internal evaluation of the first stage of the implementation of the state strategy for regional development for 2021-2027 and the implementation of the action plan for its implementation for 2021-2023. (2024). *Ministry of Community and Territorial Development of Ukraine*. Retrieved from https://mtu.gov.ua/files/GetFileAttachment_0306_1.pdf
- Shedyakov, V. (2022). Strategic uncertainty as a factor in finding ways to increase the effectiveness of decisions: historical creativity and social automata. *Collection of Scientific Papers «SCIENTIA», December 9, 2022; Berlin, Germany*, (pp. 29-33). Retrieved from <https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/612>
- Snihova, O. Yu. (2024). Endogenous and exogenous factors of industrial development of territories of different functional types: systematization for establishing priorities of state influence. *Economic Bulletin of Donbas*, 3(77), 217-225. [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2024-3\(77\)-217-225](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2024-3(77)-217-225)
- Storonianska I. Z. (2022). *Functional types of territories as an object of state regional policy: identification methodology and development stimulation tools*. (Monograph). (pp. 1-494). Retrieved from <https://ird.gov.ua/irdp/p20220007.pdf>
- Storonianska, I. Z., Zalutskyi, I. R., & Patytska, H. O. (2021). Criteria for isolation and tools for the development of problem rural territories. *Regional Economy*, 101(3), 73-90. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2021-3-8>.
- Syomych, M. I. (2020). Myrhorod subregion as an object of local self-government. *State administration: improvement and development*, 2. <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.2>
- Syromolot, E. A. (2023) Improving the Mechanisms for Determining Functional Types of Territories as a Factor in Ukraine's European Integration Processes. *Public Administration: Problems and Prospects. Proceedings of the International Scientific and Practical Internet Conference, November 23, 2023: Abstracts of Reports*, (pp. 508-514). Kharkiv: LLC "Konstanta". Retrieved from <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/31998>
- Syromolot, E. A. (2024a). Peculiarities of the functioning of territories in the context of the renewal of regional development and European integration policy. *Public Management and Administration in Ukraine*, 42, 73-78. <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2024.42.13>
- Syromolot, E. A. (2024b) Renewal of the development of territories in the context of European integration. *Youth Economic Bulletin of the KhNEU named after S. Kuznets*, 1, 99-103. Retrieved from <https://hneu.wu.ua/content/documents/39/3856/Attaches/mv-1-2024.pdf>
- Syromolot, E. A. (2024c). The degree of database integration in assessing the effectiveness of regional governance reforms and European integration processes. *Current trends and development of socio-economic systems. Materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference, December 4, 2024: abstracts*, (pp. 317-319). Kharkiv: Semyon Kuznets Kharkiv National Economic University. Retrieved from <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34956>
- Syromolot, E. A. (2024d). Some aspects of the formation of the ecosystem of public governance of territorial development. *Tavria Scientific Bulletin. Series: Public Governance and Administration*, 4, 45-53. <https://doi.org/10.32782/tnv-pub.2024.4.6>
- Tkachuk, A. F. (2024). Functional types of territories: what are they, why and how will they affect post-war development? *Civil Society Institute*. Retrieved from <https://www.csi.org.ua/news/funkczionalni-typy-terytorij-shho-cze-take-dlya-chogo-i-yak-vony-vplynut-na-povoyennyj-rozvytok/>
- Tukalenko, Y. (2024). Organizational and legal principles of the state policy of Ukraine regarding the ways of reintegration of temporarily occupied territories. *Bulletin of the Taras Shevchenko National University of Kyiv. National Security*, 1(1), 79-84. <https://doi.org/10.17721/3041-1912.2024/1-10/11>
- Yan, J., Feng, P., Jia, F., Su, F., Wang, J., & Wang, N. (2023). Identification of secondary functional areas and functional structure analysis based on multisource geographic data. *Geocarto International*, 38(1). <https://doi.org/10.1080/10106049.2023.2191995>